

**Докторантураның 6D120100-«Ветеринарлық медицина»
мамандығының келесі пәндері бойынша қабылдау емтихандарының
сұрақтары**

Эксперименттің теориясы және әдістері

1. Ғылым мен оның қамтамасыздандырылуы. Ғылым туралы түсінік. Ғылыми зерттеулердің принциптері, мақсаты мен міндеттері.
2. Ғылыми зерттеулердің теориялық бөлімі. Тақырып таңдаудың негізі, зерттеудің тәжірибелік маңызы мен қолданысқа енгізілуі, жаңалығы, экономикалық тиімділігі, экологиялық және саяси маңызы.
3. Ғылыми зерттеулердің тәжірибелік бөлімі. Міндеттер, ұйымдастыру мен тәжірибелік зерттеулердің этаптары.
4. Тәжірибенің әдістемесімен қамтамасыздандырылуы.
5. Тәжірибе қоюдың тәртібін құрастыру, ғылыми зерттеу объектілерін таңдау, дайындау.
6. Тәжірибе нәтижелерін талқылау мен анализі. Қорытынды.
7. Бактериологиялық зерттеулерге сынамаларды алу тәртібі.
8. Ғылыми зерттеулердің нәтижелерін рәсімдеу.
9. Зерттеу нәтижелерін биометриялық өңдеу.
10. Зерттеу нәтижелерінің тиімділігі.
11. Ғылыми зерттеулерді қолданысқа енгізу. Тұлғаның интеллектуалдық потенциалын дамыту жолдары.
12. Ғылыми мақалаларды, авторлық куәлікті, ғылыми есептерді, монографияларды, т.б. дайындау.
13. Ветеринарияда қолданылатын негізгі зерттеу әдістері.
14. Ғылымның этикасы мен моралі.
15. Эксперимент жүргізудің неізгі әдістері мен жадығаттары.
16. Маркетингі мәліметтердің 4 көмекші жүйелеріне сипаттама беріңіздер.
17. Ультра дыбыстық зерттеу және оның принциптері.
18. Ветеринариядағы зерттеулердің заманауи тәсілдері (серологиялық, молекулярлық-генетикалық, компьютерлік томография, ультрадыбысты зерттеу және т.б.).
19. Нарықты сегментациясы.
20. Лапароскопия әдістерін пайдалана отырып жануарлардың акушерлік-гинекологиялық ауруларын диагностикалау.
21. Жарнама түрлеріне сипаттама беріңіздер.
22. Жануардың организмде химиялық заттардың қалдығын анықтау үшін заманауи физикалық-химикалық әдістерді қолдану ережелері
23. Кафедраның ғалымдарымен өңделген ұлпалы препараттардың организмге тигізетін әсерін ашып беріңіз.
24. Қандай белгілермен тұтынушылардың қажеттілігі орындалады.
25. Эмпириялық деңгейге қандай әдістер жатады.

26. Гинекологиялық зерттеудің әдістері (анамнез жинау деректері, жануарларды клиникалық зерттеу, зертханалық зерттеулер).
27. Абстракциялау және оның түрлері.
28. Ультра дыбыс аппаратурасының жұмыс істеу принциптері және қолдану негіздері.
29. Нарықтың 4 структурасына сипаттамасын беріңіздер.
30. Ғылым саласы бойынша зерттеу әдістердің жіктелуі.
31. Жануарлардың репродуктивтік мүшелерін клиникалық және биофизикалық зерттеу әдістері.
32. Сиырларды дәстүрлі емес әдістермен емдеуінің әдеттегі әдістермен салыстырғандағы артықшылығы.
33. Ультра дыбыстық зерттеу және оның принциптері.
34. Ғылыми зерттеулердің интенсификациялау жолдары.
35. Акупунктураның тигізетін әсері.

Ветеринарлық медицинаның заманауи мәселелері

1. Ветеринарияның жақын және шалғай мемлекеттердегі жағдайы. Жұқпалы аурулардың таралуының негізгі себептері мен күрес шаралары.
2. ҚР мен шет елдердегі ветеринария саласындағы ДЭБ, ДДҰ, БҰҰ-ның азық.
3. Аса қауіпті инфекциялық және инвазиялық аурулар мемлекеттік ветеринариялық бақылау. ДЭБ құрамы мен стратегиялық жоспары.
4. Сыртқы орта объектілерінің қауіпсіздігін зерттеудің заманауи тәсілдері
5. Мал, құс, балық және бал арасының аса қауіпті инфекциялық және инвазиялық ауруларын мемлекеттік ветеринариялық қадағалау мен бақылау.
6. Балықтардың инфекциялық ауруларымен күресу шараларымен балаудың заманауи әдістері
7. Иммунологияның заманауи мәселелері. Организмнің: орталық иммундық жүйесі (сүйек кемігі, тимус, Фабрициус қалтасы) және перифериялық иммундық жүйесі(лимфа бездері, талақ, солитарлық фолликулдар, қан).
8. Иммундық жүйеде Т және В-лимфоциттер жүйесі мен макрофагтардың маңызы.
9. Иммундық жауаптың түрлері: иммундық жады, транспланттанты қабылдамау, шек тыс сезімталдық, антидене пайда болу үрдісі, иммундық тапшылық.
10. Ветеринариялық фармакологияның заманауи проблемалары. Фармакологиядағы үй жануар, құс, балық және аралардың ауруларында қолданылатын заманауи дәрі-дәрімектері.
11. Ветеринариялық фармакологиялық өндірістің ҚР жағдайы.
12. Жануарлар мен құстарға қолданатын заманауи емдік және дауалық фармакологиялық препараттардың топтары, иммуномодуляторлар, минералдық жетіспеушілікте қолданылатын түрлері.

13. Экологияның қазіргі замандағы өзекті мәселелері. Сыртқы ортаны қорғаудағы мемлекеттік қадағалау принциптері мен қорғау сұрақтары бойынша жаңашыл бағыттар.
14. ҚР территориясындағы радиациялық жағдай және оның жануар мен адам организміне тигізетін әсері. Сыртқы ортаның ластануын қадағалаудағы қолданатын заманауи әдістер. Сыртқы ортаны қорғау тәсілдері.
15. Жануар, құс, балықтардың ішкі жұқпалы емес ауруларын балау, емдеу мен дауалаудың заманауи тәсілдері.
16. Жануарлар мен құстардың хирургиялық ауруларын балау, емдеу мен дауалаудың заманауи тәсілдері
17. Жануарларға көрсетілетін ветеринариялық жәрдемнің заманауи мәселелері.
18. Хирургиялық инфекцияның алдын-алу шараларының мәселелері.
19. Наркоз және наркотикалық заттарды қолдану барысындағы қойылатын талаптар мен туындайтын заманауи мәселелер. Жалпы жансыздандырдың міндеттері.
20. Көз ағзаларын емдеу және алдын-алу шараларының заманауи мәселелері
21. Малдың сирақ ауруларын емдеу кезіндегі заманауи мәселелері.
22. Аралар, балықтар, құстар және жануарлардың гинекологиялық ауруларының заманауи балау әдістері.
23. Ветеринариялық акушерлікте, гинекологиядағы заманауи проблемалар.
24. Көбею биотехникасындағы заманауи проблемалар.
25. Малдардың буаздылығын және бедеулігін биофизикалық әдістермен анықтау.
26. Фармакологиядағы үй жануар, құс, балық және аралардың ауруларында қолданылатын заманауи дәрі-дәрмектері.
27. Жануарларды, құстарды, балық пен бал арасын бағып-күтудің заманауи жүйелері.
28. Индеттанудың Жеті заңын талдап берініз.
29. ҚР және шет елдердегі ветеринариялық медицинаның заманауи өзекті мәселелері. Ветеринариялық медицинаның қазіргі кезеңдегі құрамы, мақсаты мен міндеттері және ветеринариялық ғылым мен практика даму болашағы.
30. Ветеринариядағы зерттеулердің заманауи тәсілдері (серологиялық, молекулярлық-генетикалық, компьютерлік томография, ультрадыбысты зерттеу және т.б.).
31. Аналық жыныс бездерінің ауруларын диагностикалау
32. ҚР-на шет елдерден әкелінген ауылшаруашылық жануарлармен енгізілген жұқпалы аурулар. Ветеринариядағы осыған қатысты қабылданған заңнамалар мен нормативтік-құқықтық құжаттар.
33. Жануарлардың пестицидтермен улануының анықтау әдістері.
34. Биофизикалық әдістерімен ұсақ қара малдың акушерлік-гинекологиялық ауруларын диагностикалау
35. Шекараны жануарлардың аса қауіпті инвазиялық аурулардың енуінен қорғау

Жануарлардың инвазиялық және инфекциялық ауруларының замануи балау әдістері

1. Паразитологияның заманауи мәселелері. ҚР мен шет елдердегі аса қауіпті Паразитоздар (спируратоздар, филяриатоздар, тениидоздар) тоқталу.
2. Жануар, құс, балықтардың инвазиялық ауруларын балау мен дауалаудың заманауи тәсілдері.
3. Жұқпалы ауруларды мониторингтеу және болжамдау әдістемесі.
4. Балық шаруашылықтары мен ара шаруашылықтарындағы қолданылатын заманауи күту мәселелері мен ветжәрдем беру жолдары.
5. Жануар, құс, балықтардың инвазиялық ауруларын балау мен дауалаудың заманауи тәсілдері
6. Ауысылды дауалау және онымен күресу шаралары.
7. Құтырықты дауалау және онымен күресу шаралары.
8. ҚР-на шет елдерден әкелінген ауылшаруашылық жануарлармен енгізілген жұқпалы аурулар. Ветеринариядағы осыған қатысты қабылданған заңнамалар мен нормативтік-құқықтық құжаттар.
9. Індеттік жағдай, аурудан сау емес пункт, шаруашылық және ауру қауіп төнген аймақ туралы түсінік
10. Аса қауіпті инфекциялық және инвазиялық ауруларды мемлекеттік ветеринариялық бақылау. ДЭБ құрамы мен стратегиялық жоспары.
11. Ауылшаруашылық малдарының бруцеллезін дауалау және онымен күресу шаралары.
12. ҚР мен шет елдердегі ветеринария саласындағы ДЭБ, ДДҰ, БҰҰ-ның азық және ауылшаруашылық ұйымдарының, ДСҰ құрлық және судағы жануарларға қатысты қабылданған заңнамалар мен нормативтік-құқықтық құжаттар.
13. Ауылшаруашылық малдарының туберкулезін дауалау және онымен күресу шаралары.
14. Індеттанулық тексеру және індетке қарсы шараларды жоспарлау
15. Топаланды дауалау және онымен күресу шаралары.
16. Заманауи дәрі-дәрімектерді қолдана инфекциялық аурулармен дертенген малды емдеудің әдістері
17. Індеттік процес және оның қозғаушы күштері
18. Жануарлардың аса қауіпті гельминтоздардың алдын алу және замануи балау әдістері
19. Індет бұғауы және оның буындары
20. Жануарлардың аса қауіпті протозооздарының алдын алу және замануи балау әдістері
21. Шекараны жануарлардың инфекциялық ауруларының енуінен қорғау
22. Жануарлардың жұқпалы ауруларын жою үшін медициналық және ветеринарлық ғылымдардың алатын орны.
23. Шошқа тілмесін дауалау және онымен күресу шаралары
24. Бал араларының инфекциялық ауруларын дауалау және олармен күресу шаралары

25. Ультра дыбыстық зерттеу және оның принциптері.
26. Ұсақ қара малдың шешегін дауалау және онымен күресу шаралары
27. Ультра дыбыстық зерттеудің биологиялық қауіпсіздігі
28. Етқоректілердің және терісі бағалы аңдардың инфекциялық ауруларын дауалау және олармен күресу шаралары
29. Індетке қарсы арнайы шаралардың жүйесі
30. Індеттік жағдайды ескере шекарасын анықтау. Сандық және сапалық көрсеткіштерді талдау. Жалпы және арнайы індетке қарсы шараларды ауру ошағында жүргізу. Карантин мен шектеу шараларын жүргізу ерекшеліктері
31. Имундық тапшылық себепті аурулар.
32. Қазақстан Республикасының аумағын басқа мемлекеттерден жануарлардың(сүтқоректілер, құс, балық, бал арасы) жұқпалы және экзотикалық ауруларының енуі мен таралуынан қорғау
33. Ветеринарияның жақын және шалғай мемлекеттердегі жағдайы. Карантиндық аурулардың таралуының негізгі себептері мен күрес шаралары.
34. Мал, құс, балық және бал арасының аса қауіпті инфекциялық ауруларыны балау, емдеу және дауалаудағы қолданылатын заманауи биологиялық препараттар.
35. Індетке қарсы арнайы шаралардың жүйесі